ئایا کۆڵۆنیالیزمە ئابوورییەکەی ئەمەریکا چۆن نەوتمایەدارییەکەی هەرێمی کوردستانی شەک کرد ؟!

نیگار نادر \ ۲۰۱۷ ......

لەو سەردەمەدا ئابووریمەدارە نیولیبڕالەکانی ئەمەریکا بەهەماهەنگی لەگەڵ بانکی نیودەوڵەتی و دەزگا هەواڵگرییەکان کرۆکی پلانی ستراتیژی درێژخایەن بۆ سیاسەت و ئاسایش و ئابوورییەکانی سێیەکی جیهان دادەڕێژن، لەو دەزگایانەش بترازێ لەو جیهانەدا جودا لە زلهێزەکان زۆربەی هەرەزۆری سیستەم و تیۆرو پێودانگی هێزەکان ڕۆڵێکی ئەوتۆیان نیە و دروشمێکی لاوەکین لەژێر چەتری کۆمەڵگەی نێودەوڵەتیدا، هەروەها هەموو رێکخراوەکانی وەک ئەنجوومەنی ئاسایش و دادگای نێودەوڵەتی و نەتەوە یەکگرتووەکان وەک نیمچە توکەیکن بۆ داپۆشینی نادادپەروەرییەکان و ناراستەخۆ ڕێگەدان بە ناسەقامگیریە سیاسەکان و بەردەوامیدان بە تەنگەژەو قەیران و جەنگەکان لە سەرتاسەری جیهاندا…

ئەوەی جێگەی تێڕامان و کەموکورتیە و پێویستە دانیپێدابنین ئەوەیە کە تائێستاش سەرکردایەتی سیاسی کورد بناغەی سیاسەتیان لەسەر هیچ تیۆرو پارادایمێکی زانستی سیاسەت بونیادنەناوە، بەڵکو ئەوبنەما وستونانەی هزری سیاسی کوردو سیاسەتی حوکمڕانیان لەسەر هەڵچنراوە چ لەڕووی ئیدۆلۆژی و فەلسەفەی سیاسی و گوتاردا، چ لەڕووی ئەزموون و سروشتی سیاسی و کۆمەڵایەتی و جیۆپۆلیتیکدا ناڕوون و ئاڵۆسکاون ،بەومانایەیی تا ئێستاش سیاسەت بە پێوەری کەڵکە بەرژەوەندی حیزبی لەکەی و پەیوەندی خێڵەکی و کەسی و ناوچەیی دارێژراوە،هەربەهەمان پێوەری سیاسیش ئەو سەرکردایەتیانە کردارو پەرچەکرداریان لەگەڵ هێزو هاوکێشە سیاسی و ئابوورییە نێودەوڵەتی و جیهانییەکان کردوە، بە پشتبەستن بەو پێوەرانەش لە حوکمڕانی دا پەیوەندی و جوڵەی دیبلۆماسیان کردوەو لە قاڵبێکی یاسایی و فەرمی کردویانەتە سیاسەتی حکوومەت.
هەربەهەمان تێهزرین و دیدەگاش زۆربەی نوسەرو رۆشنبیرو ئەکادیمییەکانیش ،سیاسەت و ئابووری و بەرژەوەندییەکانی هەرێمیان لەچوارچێوەی گوتاری لەکەی دا گوزارشت لێکردوە ، بەبێ گرینگیدان

و خوێندنەوەی سەردەمی بۆ سیستەمە ئابووری و سیاسیەکان و دەستنیشانکردنی سەرچاوە سەرەکیەکان ،جەنگ و تەنگژەکانیان بە دیدێکی کورتبین و کوردبینانەی سواغکراو بەکینەی دووبەرەکی و حیزبپەرو▯ری ▯اق▯کردوە …

هەرێمی کوردستان هەستیارترین هەرێمە لەناو خاکی دەوڵەتێکی بەزەبر پێکەوەنوسێندراو و فرەئایدۆلۆژی و توندڕەوی تایفی بە پەتڕۆڵ زەنگین دا ، ل▯ بەرئەوە هەڵکەوتە جوگرافیەکەی لەڕووی جیوپۆلیتیک و جیۆئابووری و جیۆئاسایش دا، جێگەی قازانج و بەرژەوەندی رۆژئاوایە بەتایبەت ئەمەریکا کە سیاسەتی گۆڕانکاری باڵانسی زلهێزی خۆی تێدا نیشاندەدات ، چەند ساڵێکیشە پایە سەربازی و ئابووریەکانی خۆی بە بەلاش تێداچەقاندوە، گەواهیش بۆ ئەو سیاسەتە ئەوەیەکە دەبینین چۆن ئەمەریکا لە پاش ساڵی (٢٠٠٤) وە هەرێمی کوردستانی لەژێر ناوی فیدڕاڵیەکی ناتۆکمەی بە ناڕاستەوخۆیی کردۆتە کۆڵۆنیایەکی سەربازی و ئابووری بۆ پتەوکردن و چەسپاندنی بەرژەوەندیە ئابووریەکانی لەناوچاکەدا ..

هەرێمی کوردستان چۆن و بە چ ستراتیژیەتێژێک بە بازاڕکراوە؟

ئەو کۆلۆنیالیزمە ئابووریە نزیکەی چواردەساڵە ئەجێنداو ئەرکی سەرەکی پیادەکردنی سیاسەتی بازاڕی ئازاد و بەبازاڕکردنی هەرێمی کوردستان بووە بەهەموو جۆرو شێوازێک ، لەسەرەتای هاتنیدا، ئەجیندای خۆی لەڕێگەی بەبازاڕکردنی پرسی نەتەوەیی و سیاسی دەستیپێکرد ، هەمووشمان دەزانین لەو هەلە هەڵکەوتووەدا بۆ جودابوونەوەی کورد لە عێراق پاش ڕمانی رژێمی بەعس ، چۆن پۆل برێمەر سەرکردەکانی کوردی بەناوی عێراقی فیدراڵی و کڕکەدەستورێک ڕەزامەندکردن، پاشان بە پێدانی دوو پۆست یەکیان وەکو سەرۆککۆماری عێراقێکی هەڵوەشاوو،دووەمیان وەک پۆستی سەرۆکی هەرێمێکی هەرزە لە سیاسەتی ئابووری و کارگێریدا، لەو هەلە هەڵکەوتەی پاش ڕوخانی عێراقدا خواستی سەربەخۆیی جودابوونەوەی نەتەوەی کوردی زیندەبەنەوت کرد! ئەوە زۆر ڕوونە کە پۆل برێمەری ڕاسپێردراو و دارێژەری هەموو نەخشە سیاسی و ئابووریەکانی هەرێم و عێراق بوو تاوەکو مەرامەکانی ئەمەریکای تەواو جێبەجێکردن بۆ بەدەستهێنانی نەوتێکی بێخاوەن و بەلاشی دەستەبەرکرد، هەتا لە عێراقیشدا سیاسەتی تەواو بەبازارکرد ئەوجار خاکی عێراقی بەجێهێشت..
دروست لەو ساڵەوە کۆلۆنیالیزمی ئابووری نیول▯ب▯▯▯کانی ئەمەریکا ڕابەرایەتی تاڵانکاریەکانی سامانی سروشتی کوردستان دەکا بەناوی جیاواز لەڕێگەی کۆمپانیای فرەڕەگەزی جیاوازدا و ئەجێندای

جیاوازدا ، ئەگەر ئەمە وورد ئاوە بە ئەو رابردووە بدەینەوە دەبینین، پیادەکردنی سیاسەتی بازاڕی ئازاد و ئابووری ئازاد لەو سالەوە چۆن بەبەرنامە و هاوشێوەی سیستەمێک و کوولتورێک هەموو ژیانی کۆمەڵگەی لەناوخۆیدا وەک ئاش هارەی و بەسەنگ کرد ، لە ڕێگەی سیاسەتی نەوت و وەبەرهەمهێناندا توانی سیاسەتی بەناو گەشەپێدان و ئاوەدانکردنەوە بسەپێنێت، بەناوی جۆرەها ماستەرپلان و بەرزکردنەوە و هەڵچنینی باڵەخانەکانی هەرەم کە لەژێر ڕووەوە خاڵین لەکوولتوری ژیاری و ستانداری بیناسازی ، لەبەرامبەرئەوەشدا ئامانجی خۆی پێکا بە داڕووخاندنی مۆراڵی سیاسی و مۆراڵی کۆمەڵایەتی و هەستی نەتەوایەتی و سەرهەڵدانی دەسەڵات و ئەزموونێکی نیشتیمانی بەهێزی خۆکردی کوردانەی بەتەواوەتی نەوتمردار کرد !

لەسەرەتادا حەوجێ بەوەدەکا ژیرانە سەرنج بدەین و بزانین ئەو بەرنامەیە چۆن سیاسەتی کردەتە بازاڕ ، دەبینین لەوکاتەوە بە چ ستانداردێکی نزم و هەرزان و لاواز سیاسەت و پرۆسەی سیاسی لەهەرێمی کوردستان دا گەشەی کرد لەڕێگەی بەبازاڕبوونی حیزبەکان ، هەڵبژاردنەکان ، نوێنەرانی پەرلەمان ، دەسنیشانکردنی وەزیرەکان ، سەرهەڵدانی ئۆپۆزسیۆن ، پێکهێنانی کابینەکانی حکوومەت ، پلەدارە سەربازی و ئەمنییەکان ، نوێنەرایەتیەکانی دەرەوەی هەرێم ، کە دەکرێ بڵێن هەر هەموویان لەژێر خاڵی سفری ستانداری جیهانیدا بە سیاسەت نەخشەرێژکراون، بەرپرسیاریەتی و پۆستەکان کراونەتە مامەڵەی بازرگانی و بەرژەوەندی ، سیاسەت لە کوردستان کراوەتە بازاڕێکی شێواو و قەرەباڵغی بێ ئیتیک و بێ بەها ..

پرۆسەی بە بازاڕکردنەکان وەک زنجیرێکی قوفڵکراو پێکەوە بەستراو پیادەکراوە ، بەنموونە پاش بەبازاڕکردنی سیاسەت لەهەرێمی کوردستاندا، بەبازاڕکردنی سیستەمی پەروەردە دەستیپێکردووە ، لەڕێگەی دامەزراندنی جۆرەها قوتابخانەو زانکۆی بیانی بە ستانداردی سفری پەروەردە ، بە ئاراستەی لاوازکردن و پوکاندنەوەی زمانی کوردی بیناکراون ، پێکخستنی وەزارەتی پەروەردە و فێرکردن ، دواتر سەرهەڵدانی دزێوترین جۆری گەندەڵی فێرکردن و پەروەردەیی دەبینرێت بەمەبەستی بەدەستهێنانی بەوانامەی بەرز بەلێشاو سنووری تێپەڕاندوە ، بەبازرگانیکردنی زانکۆکان و ئاستی زانستی ،بە ساختە بەرزکردنەوەی پلەی زانستی و ئەکادیمی لەناو زانکۆیەکان دا، بەدڵنیایەوە تێکرای ئەو دیاردانە بونەتە هۆی لاوازکردنی ئاستی زانستی وکوولتووری پەروەردەو فێرکردن و زمانی کوردی، دەرئەنجامیش دروستکردنی لەشکرێکی گەورە لە بەناو پسپۆرو بەوانامەداری

نەخوێندەوار و نەوەیەک قوتابی کەلەڕو خاڵی بێ ستانداردی زانست و پەروەردەیی ..

قوڵفەی دواتر بەبازاڕکردنی سیستەمی تەندروستی یە لە هەرێمی کوردستاندا کە کوشندترین زەبری لە گیانی هاووڵاتیان و ئاسایشی نیشتیمانی داوە ، لەڕێگەی هێرشێکی بێئەژماری بازرگانیکردن و هێنانی دەرمانی قاچاغ و بێکوالیتی بە بازاڕەکان ، دامەزراندنی جۆرەها نەخۆشخانەو کلینیکی بە مۆڵەتنامەو بێ ستانداردی تەندروستی ، ڕێگەدان بە هاتن و دەستبەکاربوونی جۆرەها پزیشکی بازرگان کە هاشێوەی قەساب بێ هیچ بەرپرسیاریەتیەک کەتوونەتە بازرگانیکردن بە گیانی هاووڵاتیان ، هێرشی بازرگانیکردن بەدەرمان و دامەزراندنی دەرمانخانەکان کە کەی شەقام و ستراکچەری شارەکانیان تەنیوە ، ئەو هەناردەکردن و بەبازارکردنی دەرمان و کەرتی تەندروستیە کارەساتێکی گەورەیی تەنسازی بەسەر ئەو کۆمەڵگەیەدا هێناوە و جۆرەها شێوەی نامۆی لەگەندەڵی لەناو سیستەمی تەندروستیدا بەرهەمهێناوە کە دە هێندەی کردەوەی تیرۆریستی هەڕەشەن بە سەر گیانی هاووڵاتیانی ئەو هەرێمە ..
دواتر قوڵفەی ئەو زنجیرەیە بەبازاڕکردنەش لەژێر ناوی میدیای ئازاد بوو کە ئامانجی بە بازاڕکردنی، میدیا ، ئەدەب ، هونەر، ڕۆشنبیری بوو، هەموو دەزانین لەو ساڵەوە دامەزراندنی کەناڵی میدیایی بەهەموو جۆرەکانیەوە هاوشێوەی لافاوێک هەڵڕژایە ناو فەرهەنگی کۆمەڵایەتی هەرێمی کوردستان ، ئەو بەبازاڕکردنەی میدیا خاڵی بوو لە زۆربەی زۆری ئیتیکەکانی میدیاو ڕۆژنامەگەری ئازاد لەجیهاندا، هاوکاتیش هێرشێکی دیجیتاڵی بەزەوەری سەرشێتی میدیاش دەستیپێکردوە، بەبێ بوونی هیچ جۆرە چوارچێوەیەکی یاسایی و فەرهەنگی ،کە دەکرێ ئەو شەپۆلە وەکو چەکێکی دیجیتاڵی بێدەنگ بژمێردرێن بە لاوازکردن و زەبر وەشان لە پەروەردەی هاووڵاتیان و پاراستنی ئاسایشی نیشتیمانی، ئەو دیاردانە سەدان بەناو ڕۆشنبیری مەکینەی ئەدگار و ڕەفتاریان دروستکردوە کە لە شێوەی داینەمۆیەکن بە بەردەوامیدان بە بازارکردنی ڕۆشنبیری و تەواو فەرهەنگی کۆمەڵایەتیان دەستبەسەرداگرتوە ، ئەو بەرژەوەندی پەرستانە لە زۆر ڕووەوە وەک سەرچاوەیەکیشن بە تێکچوونی بارودۆخی دەروونی هاووڵاتیان و شێواندنی پەروەردەو زمانی کوردی و ئاسایشی کۆمەڵایەتی ..

پاشان لەسەرەتای ساڵی(٢٠٠٦) وە دروشمی ئابووری و بازاڕی ئازاد بووەتە هۆی سەرهەڵدانی سەدان جۆرو شێواز لە گەندەڵی ، گەندەڵی

بۆتە فەرهەنگ و لەگەڵ جۆرەها سیاسەت و یاسا تیکه□ک□شکراوە، بەتایبەت لەدوای پەسەندکردنی یاسای و□ بەرهەمهێنان لەهەرێمدا گەندەڵی جۆرەها بازرگانی سیاسی پێوەدەکرێ ،ڕەگهاویشتنی کوولتووری گەندەڵی وەک هێڵێکی ستراتیژی تێکرای پرۆسەی ژیانی سیاسی وئاینی و کوولتوری و پەروەردەیی گرتۆتەوە، هەروەها ژیانی زۆربەی هەرەزۆری سیاسیەکان، رۆشەنبیرو ئەکادیمیستەکان و چەند چینێکی تایبەت لە هاوڵاتیانیشی بە قورسی داپۆشیوەو داڕزاندوە ، لەدوای ساڵی ٢٠١٣ وە دروشمی(دژە گەندەڵی) کراوەتە بازرگانیەکی سیاسی و رێگەخۆشکەربووە بۆ سەرهەڵدانی چەندین پارت و باڵی سیاسی تر لە نەخشەی سیاسی هەرێمدا …

ل□ بەرهەندێ دەبینین لە سەر ئاستی کۆمەڵایەتی لە هەرێمی کوردستان دا گەندەڵی سەدەها مر□قی بودەڵەی کردۆتە کەسایەتی و فیگەری ناسراو و خاوەن هێزو سەرمایە، ناوبانگی سیاسی و ئەکادیمی و رۆشەنبیری بۆ هەزارەها مر□قی گ□م□ژ□ ونەخوێندەوار داتاشی ، ل□ بەرامبەریشدا هەر نەوت نەبوو کە بەتاڵان فرۆشرا، ل□ بەر سەرمەستی حکوومەت تەنها ب□ بازرگانیکردنبە سیاسەتی نەوتەوە، وە نغرۆبوونی هەموو هێزە سیاسیەکانی تر لە سوێی گەیشتن بەنیعمەتی نەوتدا،گەلێک جۆری تر لە سامانی سروشتی بەپێزی دیکە لە هەرێمی کوردستان لەو چەند ساڵانەدا بە نهێنی بە فەرهودو بەتاڵان برداون لەوانەش، پارچەی مێژوویی و بەهادار ، شوێنەوار ، ڕووەکی سروشتی لە چیایەکان ، بەرد و کانزا و… هتد.

ئەڵقەی دواتری ئەو زنجیرەیەش بەبازارکردنی جەنگ و سوپا بوو بۆ نموونە سەرەڕای ئەو هەموو توانا داراییە، هەرێمی کوردستان نەیتوانی چوارچێوەیەک بۆ هێز دابرێژێت هەروەها نەبوونی هیچ ستراتیژیەتێک بۆ دامەزراندنی سوپایەکی نیشتیمانی بە ستانداردی سەردەمی بۆ هێزو سوپای کوردستان،لەوەش کارەساتبارتر بەخشینەوەی پلەوپایەیی سەربازی ساختەیە، کە گوایە و وامەزەندەش دەکرێ(٨٠٠٠) هەزارکەس بوونەتە خاوەن پلەی (لیوا) و سەدان ئافرەتی پوچی بێزەوەر پلەی (عەمیدیان) وەک بەخشیش پێبەخشراوە لە سوپای هەرێمی کوردستاندا! وە جۆرەها ساختەکاری تری وەک خانەنشین و بندیوار لە پلەکانی سوپایی وەزارەتی پێشمەرگەدا ، هەروەها سەرهەڵدانی جۆرەها گەندەڵی و بازرگانی چەک و قازانج ودەسکەوتی نوێ بەدەستهاتوون هەم بۆ هاوپەیمانان و هەم بۆ هاوبەشەکانیان بازرگانی بەب□ش□ت و خەونئامێز دەست□ بەربوون لە رێگەی ئەو گەندەڵیەوە..
ئەڵقەی دواتریش سەرهەڵدانی تەنگەژەوە قەیرانەکان بوون لەگەڵ

هەڵایسانی جەنگی دژ بە تیرۆریستانی داعش ،ئەوکاتیش بەهۆی ئەگەری داگیرکرن کورد نیمچە شەکەک کرا ئەوجار وەکو سەرەکیترین هێزی بەرەنگاری ئەو جەنگە نەگریسە دەستنیشانکرا،هاوکاتی ئەو جەنگەش قەیرانەکان سەریانهەڵدا کە سەرەکیترینیان قەیرانی ئابووری بوو، بەتایبەتیش زەبردان لە درامەتی موچەخۆرانی هەرێم لەوانەش چینی مامەستایان ،دواتریش سەرباری بەرزبوونەوەی نرخی نەوت بەردەوامیدان بە نیوموچەو پاشەکەوت و زەر ستایلی تر لە ڕەزیلکردنی کۆمەڵایەتی و ناسەقامگیری سیاسی و بازار ، دەرئەنجام سەرەکایەتی حکوومەتی هەرێم لە کۆبوونەوەیەکی سینارەیی شێوەدا لەگەڵ ستافەکانی بانکی نێودەوڵەتی لە هەرێم دەرکەوتن و قەرزکردنی حکوومەتیان لە بانکی نیودەوڵەتی بە فەرمی ڕاگەیاند!

لەگەڵ دەستپێکردنی جەنگی داعش ئەو کۆلۆنیالیزمە سەربازیە ناراستەوخۆ و بە خێزەرە بزاوتی بە جۆرەها هێزکرد بە ناو هەرێمی کوردستان ، کە پێشبینی دەکرێ لەناو مارینزەکان دا جۆرەها هێزی وەک سوان و سەوات هێزی هەواڵگری هەن، کە بەگوومان ئەوانە دارێژەری بەشێکی گرنگ لە نەخشەی ناسەقامگیری و تێکدانی ئاسایشی سیاسی و ئابووری و کۆمەڵایەتین لە هەرێمدا ، لەگەڵ ئەوەی ئاراستەی ئەو جۆرە زانیاری و تێهەزرینە بەهەند وەرگرتنی لە ئێستادا جێگای بایەخ نیە نە بە سیاسەتمەدارانی کورد نە بە ڕۆشنبیرانی کورد ،هەروەها گەڕان بەدوای سەرچاوەکانی ئەو هەڵخەڵەتاندنانە، وە دانپێدانان بە بیرکەرەی سیاسی کورد وەکو هەڕەشەیەک دەژمێردرێت لە بەرژەوەندی کەس دانیە.!

بەڵام ئەو ڕاستیە لەلایەن شارەزایانی ئاسایشی نیودەوڵەتیەوە نکۆڵی لێناکرێ کە ناسەقامگیری سیاسی و کۆمەلایەتی و ئابووری لەهەر کۆمەڵگەیەک دا دەبێتە لاواز بوونی ئاسایشی نیشتیمانی و تێکشکاندن و ناوبانگ شێواندن و کەوتنی هەر ئەزموونێکی حوکمرانی ، ئەگەر بە جیهانبینیەکی سەردەمیانەوە و بە دیدێکی ئاسایشی جیهانیەوە لە هەرێمی کوردستان بڕوانین ، دەبینین هەموو ئەو ڕوداوانەی لە دەورمان ڕودەدەن ، گەواهیدەری ڕاستەقینەن بە ئەوەی بیسەلمێنین کە سیاسەتجەکەری و ڕۆشنبیرجەکەری ئەورە لە هەرێمی کوردستاندا لەسەر چ بنەمایەک راوەستاوە و لە چ قوناغێکی لەکاڵی لاوازدا پەرچەکرداریان هەیە و چەندە لەکالی و هەزرجەکەرانە بەدەوری خۆیاندا دەخولێنەوە! ….

هەرێمی کوردستان پاش تێپەڕاندنی پێنج سالە قەیرانی هەمەجۆر قەرزداری و سڕکردنی پەرلەمان و کۆمەڵێک تەنگەژەی سیاسی ناوخۆیی و

دووبەرەکی کارگەری، ریکۆرد شکاندن لە گەندەڵی و ناڕوونی لەداهاتدا و دەستکورتی لە دیبلۆماسیەتدا، وەختێک بە تەواوی سیاسەتەکانی لەگەڵ بەغدادا گەیشتە بنبەست، پرسی ڕیفراندۆمی بۆ سەربەخۆیی کوردستان ڕاگەیاند، بەڵام تا ئەستاش ڕوون نیە جوڵاندنی ئەو پرسە پێشنیاری ناڕاستەوخۆی دەزگا هەواڵگریەکانی هاوپەیمانانی کورد بووە یان بڕیارەکی ڕاستەقینە بۆ ئیرادەیەکی نەتەوەییەوە؟! لەگەڵ ئەوەشدا ئەنجامدانی ریفراندۆم چونکە خواستی نەتەوەیی کەوتەپاڵ بە خۆرسکی خەریک بوو ببێتە هۆی رسکانی هێزێکی نەتەوەیی و پرسی کورد بگوازێتەوە قوناغێکی تر! بەڵام بەداخەوە لەبەر هەرزەئەزموونی ناوخۆیی و شەککرنەکی تر بۆ قەیران ئەو هەلەش مردارکرا!

ئەوەی لەمەڕەدا دەمەوێ دروست سەرنجی وردی بخەمە سەر ئەو شەککردن و سیاسەتە تلەرزەی ١٦ی ئەکتۆبەر بوو، کە لەو شەوو ڕۆژەدا ڕووداوگەلەکی تەمووموژاوی بروسکە ئاسا، لە هەرێمی کوردستان و چواردەوری ڕوویاندا و تەکڕای ژیانی سیاسی و ئابووری و کۆمەڵایەتی هەرێمی کوردستانیان تەشی کۆمەڵە شۆکەکی بەزۆر کرد، وەکو شۆکی هەرشی سەربازی، شۆکی داگیرکردنەوە، شۆکی ڕێکەوتنامە و ڕادەستکردنەوە، شۆکی پاشەکشەی هەزی پێشمەرگە، شۆکی ڕاگەیاندنی دووبەرەکی قوەی هەردوو هەزی دەسەڵاتدارانی هەرێم، شوکی هەڵوەشاندنەوەی هەرێمی کوردستان و تەککەکردنەوەی بۆ پارێزگایەکانی عەراق!
لە جەنگی کەنداوەوە بەتایبەت لەپاش جەنگی کوەیت ئەوە چوارەمین شۆکە لەو ناوچەیە دەدرە، شۆکی جەنگی عەراق بۆ داگیرکردنی کوەیت، شۆکی ڕوخانی رژێمی بەعس، شۆکی جەنگی داعش، شۆکی جەنگی کەرکووک، کە لە هەموو یاریەکانیش دا کورد بزوەندراوە سنوری خاکی خۆی بەدەستهێناوەتەوە و لەوی سەندراوەتەوە!

ئەوەی لەمەڕەدا جەگای سەرنجە لە ١٦ ئەکتۆبەرەوە ئاراستەیەک دەبینرە بۆ بەبازارکردنی نیشتیمان و خاک و هەستی نەتەوەیی کورد، پاشان بە شۆکەکی پر لەترس و تەقاندنی داگیرکردنەوە چواردەوری کورد تەنراوە، هەزەکان یەکتری تۆمەتباردەکەن بە ڕێکەوتنامەی لەگەڵ حکوومەتی بەغداو کشانەوە لە ناوچە جەناکەکەکان! عەراق کۆمەڵە سزاو ئابڵوقەی بەسەر هەرێمی کوردستان دا سەپاندوە کە زۆربەیان پەیوەندیدارن بە باری ئابووریو بژێوی هاوولاتیان، هەزە ناوخۆییەکان یەکتری تاوانبار دەکەن بەناپاکی و بە خاک فرۆشی، بەشەک لە نوەنەرانی کورد لە عەراق پشتگیری میلیشیاکان دەکەن تا هەرێم داگیربکەنەوە، پێشمەرگە نەبەردانە بەرگری لە سنوورەکانی

هەرێم دەکات، جەنگێکی تری ناوخۆیی سەرەتاتکی دەکا!

ئایا ئێستا کاتی ئەوە نیە بپرسین سەرهەڵدانی ئەو هەموو قەیران و تەنگژانە لەیەک کاتدا! بەرنامەیەک نیە لە پیادەکردنی سیاسەتی*(شۆککردنی باوەڕ) کە نیولیبڕالەکان سەرکردایەتی دەکەن لەجیهاندا؟؟
وەک لە زۆربەی سەرچاوەو جۆرنالەکان سەربەخۆیەکانی جیهاندا ئاماژەپێدراوە کە چۆن نیولیبڕالەکان بەیارمەتی (سی ئای ئەی) سیاسەتی ئەمەریکا دادەڕێژن بۆ دەستپێکردن یان گۆڕینی هەر نەخشەیەکی بەرژەوەندیداری خۆیان لە جیهاندا، هەروەها گۆڕینی رژێمی سیاسی و ئابووری و باڵانسی هێز بەتایبەت لەو وڵاتانی رۆژهەڵاتی ناوین و ئاسیادا ئەفریقادا و هەر وڵاتەکی تری کە مەبەستیانە بەهەماهەنگی لەگەڵ بانکی نێودەوڵەتی، لەسەرەتادا ستراتیژیەتی شۆککردن پیادەدەکەن بەسەریدا، ئەویش لەڕێگەی جوڵەی هێزی سەربازی ،کارەساتی سروشتی ، کودەتا، داگیرکاری ، خۆپیشاندان دژی دەسەڵات ، جەنگی ناوخۆ، هەموو سیستەمەکانی ئەو دەوڵەتە توشی شۆک دەکەن و ترسەکی گەورە دەخەنە دڵی سیاسەتمەداران و هاووڵاتیان و بەتەواوی سایکۆلۆژیەتی حوکمرانی و سیاسی و کۆمەڵایەتی لە ترسدا دەهێڵنن و ئەو کۆمەڵگەیە دەستەمۆ دەکەن دواتر بەرنامەو بەرژەوەندی سەپێنراوی خۆیان دەستپێدەکەن....

ئەگەر وردتر سەرنجبدەین دەبینین لە ئەزموونی سیاسەتی ئابووری کوردستان سەرمایەداری وەرگێڕدراوە بۆ نەوتمایەداری ،چونکە یەکەمجارە لەمێژوودا دەسەڵاتەکی کوردی بەوشێوەیەو بەو ئاستە گەیشتبێتە ترۆپکی ساماندارى و سەرمایەداری! بەڵام لەبەرنەبوونی هیچ ستراتیژیەتێک بۆ داڕشتن و پاراستنی بەرژەوەندیە نیشتیمانیەکان و پشتگوێخستن و بوژاندنەوەی سامانەکانی تری هەرێم ، هەروەها نەناسکاندنی ویست و هێزێکی خۆکردی خۆبەڕەوەبەری ئابووری ، ئەو سیاسەتە لەبری سەرمایەداری بوو بە نەوتمایەداریەکی لاوازو مایەپوچ ، تەنها نەوتفرۆشیەکی زۆرەرمایەی کردە تاکە سەرچاوەی داهاتی خۆی و بەتایبەت لە کەرتی ئابووریدا ئابووریجەکەربووە ، لەوڕێگەیەشەوە زۆرترین سامانی نیشتیمانی ئەو نەتەوەیە نەزانانە بەهەدەردراو لەدەستچوو ....
ئێستا ناوەڕاستی دیسەمبەری (٢٠١٧) یەو لە هەرێمی کوردستان چ روودەدا؟!!

ئێستا لە هەرێمی کوردستان بەڕوونی جۆرێک لەشڵەژان و پەککەوتەیی دیپلۆماسی و سیاسی دەبینین، دوای ئەوەی تەڵەی نیولیبڕالەکان

سەرکردایەتی سیاسی کوردی پەلبەست و هەرێمی کوردستان بە ترس شەککرا ، لەرووی دیپلۆماسیەوە سەرکرا ، ئێستا دوای لەدەستدانی خاک و سامان و شکۆی نەتەوەیی و سیاسی، بە ئیرادەیەکی لەرزۆک و سامەرستەوە ئەوە سێ مانگە چاوەڕێی وەڵامی بەغدایە بۆ دانوساندن لەسەر وەرگرتنی بودجەو مووچە ! هەروەها سەردانی وڵاتانی ئەوروپا بۆ رازیکردنی نێوەندگیری لەگەڵ بەغدا، بەغداش رۆژ بە رۆژ بەهێزەوە مەرجی زەلیلکردن بەسەر کورددا دەسەپێنێت و ئەمەریکاش بەشێوەیەکی لاوەکی لەدوورەوە تەنها رۆڵی تەماشاکەر دەبینێت .

لە ئێستادا گەندەڵی وەک مارانە خانە بەخانەی ژیانی کۆمەڵگەی داتەنیوە ، دەسەڵاتی کارگێری و دادوەری و سەرەرڕۆژن لەگەندەڵی،کەرتی گشتی و کەرتی تایبەت نغرۆ بوون لەناو گەندەڵی، پارتە خاوەن دەسەڵاتەکان و ئۆپۆزسیۆن و رکابەرانیان گیربوون لەناو گەندەڵی، ئەو کۆمەڵگە تەزیوەش دابەشبووە بەسەردوچین دا چینی نەوتمایەدارەکان و کلک و باڵەکانیان کە بەدەر لە قەیرانن و پشتاوپشتیان لەڕووی ئابووریەوە تاقەت کراون بەڵام چینی کەمدەرامەت و مووچەخۆرە پلە نزمەکای کە بەسەختی کەوتونەتە ژیر زەبری قەیرانەکان ، سەرەڕایی ئەو دۆخانەش سروەی سەرهەڵدانی خۆپیشاندانەکان و هەڵپەو بانگەشەی هەڵبژاردن وەکو تاکە فریادرەس لەو تەنگژانە دەبینرێ !

کۆمەڵگەیەک لە ترۆپکی گەندەڵی سیاسی و دووبەرەکی کارگێری دا وەک پاشماوەی بازارێکی ستەککراوو داخراو بەرامبەر ئەو شەکە حەپەساوە و لە ترۆپکی ماندویەتی دەروونی و دوودڵیدا دەجمێ ، قەیرانەکان دوخێکی کوشندەیان سازاندوە،پاشماوەی ئەو هەمووە بە بازاڕ بوونە بارێکی قورسە بۆ کۆمەڵگەیەکی وا نەوتمەرداری وەک کۆمەڵگەی کوردستان،حکوومەت لەوپەڕی پێشەوی کارگێریدا چەقیبەستووە و دەخولێتەوە زۆر کەمتەرخەمانە تائیستاش نەیتوانیوە هەر ستراتیژیەتێکی گچکە بۆ بەرەنگاربوونەوەی ئەو دۆخە ڕابگەڕێنێت هەربۆ پلانێکی سەتبەجێ و سەرەتاییش خەرجی لەسەر لەسەرشانی هاووڵاتیان کەمبکاتەوەو نرخەکان دابەزێنێت ؟!! هەروەها دۆخی ناوخۆی سیاسی هەرێم دروست هاوشێوەی گەڕەلاوژێیەکی سیاسی پەرتەوازەیە کە هیچ ئومێدێک بە دەربازبوون لەو کۆمەڵە قەیرانە کێنەسازیە سیاسیە بەدیناکرێت .

بەهەمەحاڵ ئەوەی ئێستا ڕوودەدات دروست لەهەرێمی کوردستاندا گەواهیدەرە بەئەوەی چۆن ستراتیژیەتی کەلەنیالیزمە ئابووریەکەی نیولیبراڵەکان سەرکەوتوو بووە ، بۆچ شێوازێک سەرکردایەتی سیاسی

کوردی بە پشتگوێخستن شۆک کردو سڕکرد ،چواردەوری هەرێم بە هێز تەنراوە ، هێزو بەیسە سەربازیەکانی ئەمەریکا ، هێزە تایفی و تێکەڵکراوەکانی دەوڵەتانی ناوچەکە .

قۆناغی دواتریش بۆ کورد قۆناغێکی زۆر تەمووژاویە، دروست نازانرێ داخوا بۆ نیولیبرالیزمە سوخۆرەکەی ئەمەریکا، ئایا بە هەڕەشەو ترسی هەڵوەشاندنەوەی هەرێمی کوردستان و زاڵکردنی بەغدا دەیەوێت چۆن کورد پەرتەوازەبکات و چ مودێلێکی تر لە گوێڕایەڵی ئابووری و سیاسی بهێنێتە گۆڕێ بۆ بەردەوامیدانی بە تاڵانکاری نەوت لەناوچەکەدا؟! یا سەرکوتکردنی خواستی نەتەوەیەکە بۆ سەربەخۆیی ؟ یا جەنگە مەزهەبیەکان گەرممتر دەکا ؟! یان بەدروستکردنی هەندێک جەنگی ترو گوڕێنی سنووری دەوڵەتەکانی ئەو ناوچەیەیە دووبارە هەرێمی کوردستانی بەدەر لەهاوکێشەکان سڕ دەکا ؟یان دەیخاتە ناو هاوکێشەیەکی ترو نەخشەیەکی نوێی سوخۆری ئابووری بۆ قازانجی خۆی ل□□ دروست دەکا؟!

* (شۆککردنی باوەڕ) کتێبیکی نایابی خانمە نووسەرو چالاکوانی کەندایی (نوامی کلاین) ە لەوێدا ئاماژەی دروست بە سیاسەتی نیولێبرالەکان دەدات کە لە رێگای بازاری ئازادەوە چی لەهەر وڵا تێک دەکەن کە مەبەستیان بیت تا سیاسەتی ئابووری خۆیانی تێدا بچەسپێنن و بسەپێنن.
*http://beautifultrouble.org/theory/the-shock-doctrine/
*https://www.youtube.com/watch?v=v6yceBTf_Vs

(نەوتمايەدارەکان)(زیندەبەنەوت) *(نەوتمردار) ، ئەوچەند فریزە نوێیە کوردین و تایبەتن ستراتیژیەتی نیولیبرالەکان و دەرئەنجامەکانی سیاسەتی نەوت لەو چەند ساڵەدا هەروەها تایبەت بۆ ئەو ووتارە دروستکراون ..